

Stijgende prijzen op de energiemarkt



De inflatie wordt nauwellettend in de gaten gehouden. Een verlaging van de inflatie zou gaan leiden tot een daling van de rente. En de eerste signalen van de dalende inflatie die zijn er. In zes belangrijke Duitse economische regio's geven de voorlopige gegevens aan dat de inflatie in februari daalde. In Noordrijn-Westfalen, de dichtstbevolkte deelstaat van Duitsland, van 3,0% naar 2,6%. Voor geheel Duitsland is het nog koffiedik kijken maar het lijkt een daling te worden van 3,1% naar 2,7%. In Spanje was ook een daling zichtbaar: van 3,5% naar 2,9% in februari, en ook in Frankrijk daalde de inflatie van 3,4% in januari naar 3,1%. Ook in Nederland lijkt de inflatie wat af te koelen, van 3,2% naar 2,8%. In februari werden energie en brandstoffen 1,1% duurder en hielpen dus niet mee met de daling. De prijzen van onder andere voedingsmiddelen stegen met 2,7%. Dat was in januari nog 4%. Al met al in het beeld van de Nederlandse economie in februari negatiever dan in januari. Dit beeld, wat al achttien maanden zichtbaar is, is lastig om te draaien. De cijfers mogen dan negatief zijn maar het beeld van consumenten en producenten was in februari iets minder negatief dan in januari. Zoals al eerder aangegeven in het weekvoorzicht hebben mondiale fabrieken het lastig om uit de dalende trend te komen. Zeker Duitsland heeft het moeilijk door een dalende vraag vanuit China. Er zijn dus nog onvoldoende aanknopingspunten voor de beleidsmakers bij de Europese Centrale Bank om de rente te verlagen. De inflatie moet daarvoor dalen naar 2% of lager. Er zijn enige signalen dat de economieën in Azië zich aan het herstellen zijn. Zuid-Korea liet een exportgroei zien en in India groeide de industriële activiteit in het snelste tempo sinds vijf maanden. De Indiase economie is in de laatste drie maanden van 2023 gegroeid. En wel in het snelste tempo sinds anderhalf jaar. Groei was ook zichtbaar in Vietnam, Indonesië en de Filipijnen.



HET WEER

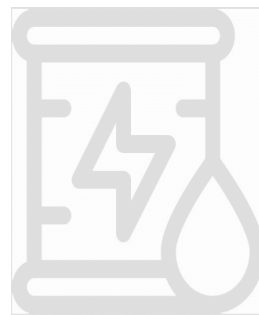
De meteorologische lente is afgelopen vrijdag begonnen. Het opvolgende weekend liet direct lenteachtige taferelen zien. Deze week zal de kans op regen afnemen en laat de zon zich steeds meer zien. Als dat het geval is lopen de middag-

temperaturen op tot 13 graden en mogelijk zelfs richting 15 graden. De wind is zwak tot matig wat meehelpt aan het lentegevoel. De nachten koelen af wellicht zelfs richting het vriespunt. Vorst aan de grond is dan zeker mogelijk. Halverwege de maand zal de regen weer gaan terugkeren wat gebruikelijk is voor de maand maart. Temperaturen zullen echter boven de gemiddelde waarde van 9-11 graden zijn. De kans op vorst in de nachten neemt af.



OLIE

De olieprijs zijn afgelopen week gestegen van \$81,73 naar \$83,37 per vat. Het zoomde al even in de markt rond dat de vrijwillige productieverlaging van OPEC+, die aan het einde van het eerste kwartaal



zouden aflopen, tot het einde van het jaar zou kunnen worden verlengd. Officieel is het nog niet maar het lijkt er erg op dat de huidige productieverlaging tot en met het einde van juni zal gaan gelden. Op de oliemarkt was dat al verwacht. Doel van OPEC + is om een verdere daling van de olieprijs tegen te gaan en dus een stevig fundament onder de prijzen te leggen. Het lijkt te gaan om een productieverlaging van ongeveer 2 miljoen vaten per dag. Saudi-Arabië neemt daarvan ongeveer de helft voor rekening. Grootste zorgpunten voor OPEC + zijn de zwakke economie van China en de stijgende hoeveelheden olie die Amerikaanse oliebedrijven op de markt brengen. Een overschot dreigt wat leidt tot prijsdruk. Door de productiebeperking stijgen de prijzen wat leidt tot extra inkomsten. Vooral Saudi-Arabië (financieren van de ambitieuze en kostbare economische hervormingsplannen) en Rusland (voor het financieren van de oorlog) spinnen garen bij dure olie. Ook met deze aankondiging blijft de olieprijs zich bewegen tussen de \$81,00 en \$84,00 per vat. Bij voldoende aanbod en ononderbroken stromen zal de prijs ondanks de conflicten in het Midden-Oosten dichtbij de \$81,00 blijven. De Amerikaanse ruwe olievoorraden lieten een stijging zien van 4,19 miljoen vaten.

KOLEN

De kolenprijs steeg afgelopen week weer eens. De prijs ging van €95,00 naar €104,42 per ton. Een steil verloop omhoog dus. Eigenlijk heeft die stijging niets te maken met de steenkoolmarkt. De prijsontwikkeling volgt vooral de richting van de gasmarkt. Want op de kolenmarkt is er nog steeds een overaanbod en is de vraag naar steenkool beperkt.



GAS

Er is een einde gekomen aan de daling van de gasprijzen. De Cal 2025 prijzen zijn met ruim 2 euro gestegen. De laatste keer dat prijzen in een korte tijd zoveel stegen was eind oktober 2023. Wat de afgelopen weken de boventoon voerde was de lage vraag naar aardgas. Belangrijk punt daarin waren de elektriciteitscentrales die veelal uit de markt werden gedrukt door windturbines. Daarnaast waren er weinig redenen om de prijs te laten stijgen. Er was tenslotte een gezonde aanvoer van gas, goed gevulde gasvoorraden en de winter die nooit echt winter is geworden. Natuurlijk zijn er redenen om de prijzen te laten stijgen. Maar dat zijn slechts kleine elementjes zoals de laatste weersvoorspellingen en Noorse storingen. De gemiddelde temperatuur zal iets lager liggen dan eerder gedacht, maar blijft nog boven de normale waarde voor deze tijd van het jaar. En de storingen in de aanvoer zijn zodanig gering dat er geen zorgen zijn over mogelijke tekorten. Samengevat: deze week nam de wind af en daalde de temperatuurforecast, en daarmee nam de gasprijs toe. Gascentrales waren weer nodig om aan de elektriciteitsvraag te voldoen, wat ook de elektriciteitsprijs opdreef. Ook winstnemingen droegen bij aan het sentiment. Het is onwaarschijnlijk dat de stijgende trend lang zal aanhouden. De gasmarkt is tenslotte zeer gezond. Het lijkt dan ook meer een gevolg van winstnemingen dan dat er fundamentele redenen de grondslag zijn voor de prijsstijgingen.

POWER

De elektraprijzen stegen mee in het kielzog van gas. Door een verminderd windaanbod moest de stroom door de conventionele centrales gemaakt worden. En dat stuurt de prijzen omhoog. De wind heeft in Noordwest-Europa op sommige momenten voor lage prijzen op de spotmarkt gezorgd maar negatieve prijzen bleven uit. Met het weg-

vallen van de wind wordt gekeken naar de inzet van de fossiele centrales. De beschikbaarheid is meer dan voldoende. Er zijn drie kolencentrales beschikbaar. In Spanje dalen de prijzen en profiteert men van de recordproductie van hernieuwbare energie. De Spaanse en ergieprijzen zijn in februari gedaald tot een fractie van de prijs in buurland Frankrijk. Dit door de recordopwekking van wind- en zonne-energie. Meer dan de helft van de elektriciteit die Spanje verbruikt is afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. In 2023 werd 135.000 GWh duurzaam opgewerkt. Dat was in 2022 nog 116.695 GWh. De investeringen in zonne- en windenergie betalen zich dus uit. In de Europese Unie is in 2023 een recordhoeveelheid aan productiecapaciteit windenergie gebouwd; 16,2 GW waarvan het merendeel op land. (één gigawatt kan één miljoen Nederlandse huishoudens van stroom voorzien).

EMISSIONS

De prijs voor CO₂-emissierechten ging deze week van €52,33 naar €54,92 per ton. Een stijging die in lijn ligt met de andere commodities. Het dieptepunt lijkt dan ook bereikt. Prijsdalingen werden veroorzaakt door harde wind. De vraag naar uitstootrechten neemt dan sterk af. Daarnaast zorgden de hoge volumes aan rechten op de Europese veilingen en de lage (industriële) vraag voor een dalend sentiment. Het keerpunt is nu bereikt en prijzen laten weer een opwaartse trend zien.



OUTLOOK

GAS

GASMARKT HOGER

Ondanks positieve fundamentals is de gasprijs gestegen. Dat lijkt echter een tijdelijk fenomeen te zijn. Als er inderdaad sprake is geweest van winstnemingen moet komende week weer een dalende trend zichtbaar zijn. Het warme weer en een gezond aanbod zijn daar de belangrijkste veroorzakers van. Cal25 baseload **steeg**: van 27,41 naar 29,99 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 24,99 €/MWh. Op maandag 4 maart 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 25,62 €/MWh.

POWER

WIND IS STURENDE FACTOR

Weermodellen blijven wijzen op een afname van de opwekking van windenergie in Duitsland, wat vooral begin van de week de spotprijzen zou kunnen opdrijven. De conventionele opwek wordt dan duurder. Dat kan leiden tot het stijgen van de prijzen. Het aanbod vanuit Frankrijk blijft ruim wat voor compensatie zal zorgen. Naar verwachting zal na een aanvankelijke stijging de stroomprijzen weer wat gaan dalen. Cal25 baseload **steeg** van 66,66 naar 73,54 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 69,68 €/MWh. Op maandag 4 maart 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 75,91 €/MWh.